

**HA DE SEGUIR ESSENT TABÚ
 L'ANTIEUROPEISME?**

 Hèctor López
 Bofill

Professor de dret de la UPF

AL PEU DEL CANÓ
**Por als
 gens**

Europa en l'errança

El sotrac de la crisi econòmica, que també s'està rabejant amb força sobre Europa, ha amagat els problemes institucionals, la desorientació i la completa manca de projecte en la qual ha embarcat el continent. Algú se'n recorda que hi ha un Tractat de Lisboa, en teoria subscrit per engegar una imprescindible reforma de la Unió Europea, però que també fou aturat per un referèndum a Irlanda? Caldria fer més memòria i tenir present que la paràlisi del Tractat de Lisboa havia estat precedida per l'enfonsament del Tractat de la Constitució després que aquest text fos rebutjat en referèndum a França i a Holanda, que els dirigents europeus havien intentat salvar l'escull de la voluntat popular i no celebrar cap altra consulta i que l'única excepció amb la qual es van trobar, Irlanda per mandat de la seva Constitució, va ser justament l'Estat on la voluntat popular els va tornar a ensenyar la targeta vermella.

EL PROJECTE EUROPEU NO VEU LA LLUM del final del túnel, de fet, si aquesta llum ha de ser la que irradia el Tractat de Lisboa més val continuar en la foscor. El procés d'integració europeu en els últims anys ha estat un exemple manifest de divorci entre la ciutadania i les elits polítiques, que han pretès convertir la construcció comunitària en el fòrum idoni per prendre decisions controvertides saltant-se els instruments de participació democràtica i els controls que preveuen els respectius sistemes constitucionals.

ELS ESFORÇOS QUE ELS CERCLES DE PODER dediquen amb els projectes de reforma institucional "a la Unió més estreta entre els pobles d'Europa", no evita que, quan no s'assoleixen, s'acabin prenent les mesures que més els convenen: diuen que no hi pot haver una Europa a diverses velocitats, però la setmana passada vam veure com els dirigents europeus dels Estats més rellevants acordaven destinar recursos per salvar el capital al marge del que pensessin els altres Estats; parlen de "ciutadania europea", però encara hi ha barreres per a la circulació de treballadors procedents de l'Europa de l'Est; parlen d'aprofundiment democràtic i ja hem vist que, excepte quan no tenen més remei, s'acullen a les ratificacions per la porta del darrere; pretenen afirmar la seva identitat en política internacional, però s'esfereixen cada cop que Rússia amenaça de tallar la clau de les canonades energètiques; es feliciten pel fet que la Unió ha permès el retrobament de l'Europa occidental i de l'Europa oriental, però l'adhesió de Turquia està posposada *sine die*.

UNA DE LES EXPRESSIONS QUE ENS DEMOSTRA que a Catalunya continuem instal·lats en el postpuplisme es revela en aquesta mena d'europeisme acrític que s'escampa per l'opinió pública. Per dir-ho en les paraules del mateix expresident: els discursos europeus pateixen d'un "buenisme" amb poques fissures, una col·lecció de tòpics i de màximes convencionals, com si qüestionar la integració europea t'hagués de confinar automàticament als territoris políticament pàries propis dels Haider, Le Pen, José Bové o dels partits trotskistes francesos.

"No cal formar part del lumpen polític per adonar-se que Europa fa temps que va a la deriva i que si hi ha algú a qui perjudiquen els darrers intents de reforma institucional és a les nacions sense Estat i, en particular, a Catalunya"

PERÒ NO CAL FORMAR PART DEL LUMPEN POLÍTIC per adonar-se que Europa fa temps que va a la deriva i si hi ha algú a qui perjudiquen els darrers intents de reforma institucional és a les nacions sense Estat i, en particular, a Catalunya. Un detall que, em sembla, ha passat desapercbut: dèiem que sort que el Tractat de Lisboa es troba penjant d'un fil perquè és igual de nociu per a un eventual procés sobiranista dins els actuals Estats que conformen la Unió que el Tractat de la Constitució, en pau descansi. L'article 3 bis 2 del Tractat de Lisboa manté allò de "la Unió [...] respectarà les funcions essencials de l'Estat, especialment les que tenen com a objecte garantir-ne la seva integritat territorial".

EN AQUESTA TESSITURA, POTSER HAURIA de deixar de ser tabú flirtejar amb l'antieuropeisme. Si una Catalunya independent romangués fora de la Unió potser hauríem de respondre, "i què?". Al capdavant, dos dels territoris més pròspers de l'Europa occidental no formen part de la Unió Europea (Suïssa i Noruega) i, com ells, podríem beneficiar-nos de la nostra privilegiada situació geopolítica per maximitzar els beneficis econòmics i socials sense estar subjectes a les normes europees. D'altra banda, cal assenyalar que l'experiència històrica ens explica com no cal tenir molta fe en les potències europees: Catalunya va perdre les seves llibertats el 1714 quan la Gran Bretanya i l'Imperi dels Habsburgs la van deixar a l'estacada després del Tractat d'Utrecht (1713).

SE'M RESPONDRA, COM HO FA SOVINT el president Pujol, que almenys la Unió assegura un espai de pau i de seguretat. El més important de les institucions europees és que eviten un nou conflicte bèl·lic generalitzat (com el que podria suscitar una independència a l'Europa occidental). No puc fer res més que admetre que aquesta és una tesi correcta. De fet, a aquestes alçades, comença a ser l'únic que justifica l'Europa actual, que no és pas poca cosa. Però en algun moment hem d'aconseguir que el pànic a la memòria dels conflictes passats deixi d'hipotecar-nos el coratge de l'acció política futura.

 David
 Bueno

 Professor
 i investigador
 de genètica
 de la UB

A les persones ens fan por les coses noves, però tan bon punt les percebem com una millora de la nostra qualitat de vida les adoptem. Quan es va inventar el ferrocarril els trens feien por, i probablement quan es va iniciar l'agricultura, fa 10.000 anys, els conreus eren qualificats per alguns de no naturals. Malgrat tot, ningú dubta dels grans avantatges d'aquests avenços. Actualment a algunes persones els fa por el qualificatiu transgènic. A mitjans de juliol la plataforma Som lo que Sembrem va acabar de recollir les signatures necessàries per impulsar una iniciativa popular perquè es declari Catalunya zona lliure de transgènics. Uns mesos abans, en una taula rodona al santuari de Pinós, al Solsonès, vaig coincidir amb un membre d'aquesta plataforma. En la seva intervenció ens va parlar de conspiracions entre les companyies de biotecnologia i farmacèutiques per fer-nos emmalaltir i després oferir-nos fàrmacs que no ens acabin de curar, respectivament, i de la complicitat dels científics que "parem la mà" a canvi del nostre silenci (sic). Aquest fet va propiciar que acabés d'escriure un llibre sobre organismes transgènics en què feia temps que treballava (*Convivint amb transgènics*), en el qual plantejo amb criteris científics que són i per a què serveixen les modificacions genètiques, i parlo dels controls que es fan per garantir la seva total seguretat. En aquest sentit, els motius dels promotors d'aquesta plataforma perquè es declari Catalunya lliure de transgènics no tenen base científica.